

رامتین مونیق

بعد از مدتی که رشد نرخ نقدینگی به دلیل سیاست‌های انقباضی و کنترلی بانک مرکزی و دولت، کاهش نشان دادنرخ تورم نقدینگی بازصورت افزایش به خود گرفته است به صورتی که در خردادماه ۱۴۰۴ نقدینگی کل کشور از ۱۱ هزار همت نیز عبور کرد. براساس آمارهای بانک مرکزی در پایان خردادماه، رشدنقدینگی با ۳۲.۴ درصدافزایش نسبت بهخردادماه سال گذشته،و با ۸۸ درصدرشد در سه ماهه اول امسال، به عدد ۱۱ هزار و ۵۵۸ هزار و ۷۹۰ میلیارد تومان رسید. همچنین پایه پولی در خردادماه امسال به ۱۴۴۴ هزار و ۲۴۰ میلیارد تومان رسیده که نسبت به خردادماه سال گذشته، ۲۹۶ درصدو به نسبت بهار امسال، ۶۳ درصدافزایش نشان می دهد.

در یک سال منتهی به خرداد ماه امسال بیشترین تاثیر بر رشد پایه پولی ناشی از رشد خالص دارایی خارجی بانک مرکزی به میزان ۷۶ درصد بوده است. خالص بدهی بخش دولتی (دولت وشرکتهای دولتی) به بانک مرکزی در یک سال منتهی به خردادماه امسال ۶۱.۵ درصد کاهش یافته، اما در بهار امسال این متغیر ۷۱.۱ درصد رشد داشته است. خالص بدهی بخش دولتی به بانک مرکزی به دلیل رشد سپرده های دولت نزد بانک مرکزی کاهش با ۶۱.۵ درصد داشته، اما بدهی بخش دولتی بدون احتساب سپرده های دولت نزد بانک مرکزی به میزان ۶۳.۲ درصدافزایش یافته است. لازم به تاکید است، در حالی رقم رشد نقدینگی در خرداد ماه به ۳۲.۴ درصد رسیده که هدف گذاری بانک مرکزی برای رشدنقدینگی در سال جاری ۲۵ درصد است.

رشد ۷۶ درصدی بدهی دولت به بانک مرکزی

همچنین طبق این گزارش، رقم بدهی بخش دولتی (مجموع دولت وشرکتهای دولتی) به بانک مرکزی در پایان خردادماه امسال به ۷۸۲ هزار و ۳۰۰ میلیارد تومان رسیده که نسبت به خرداد ماه سال گذشته رشد ۳۰۲ هزار و ۸۱۰ میلیارد تومانی داشته است. بدهی دولت به بانک مرکزی با ۷۶.۱ درصدافزایش از ۳۲۶ هزار و ۴۸۰ میلیارد تومان در خردادماه ۱۴۰۳ به ۵۷۴ هزار و ۷۷۰ میلیارد تومان رسیده است.

کامران ندری در گفت وگوبا «توسعه ایرانی» «دولت در اقتصاد از عهده هزینه ها بر نمی آید و گرفتاری مادر این تقابل و نزاع های سیاسی، به یزید بر علت شده و این عوامل هزینه های بخش عمومی را در اقتصاد به شدت بالا برده است. واقعیت اینست که اقتصاد ایران بنیه لازم را برای گرفتار شدن در این درگیری ها، ندارد و هنگامی که به لحاظ اقتصادی بنیه کافی برای پوشش هزینه ها وجود نداشته باشد، دولت در نهایت به سراغ چاپ پول خواهد رفت

گزارش

از عوامل رشد نقدینگی خردادماه به ۱۱ هزار همت، از نگاه «کامران ندری»:

عقب نشینی بانک مرکزی از کنترل ترازنامه بانک‌ها

گذشته است.» او تصریح کرد: «بخشی از این کسری از طریق منابع بانکی و استقراض از بانک مرکزی تامین شده است؛ البته استقراض از بانک مرکزی ماهیت یک ساله دارد و دولت موظف است تا پایان سال مالی آن را تسویه کند»

افزایش تقاضای نقدینگی در نتیجه تورم مهار نشده

یک اقتصاددان درباره علت افزایش نقدینگی کشور به بیش از ۱۱ هزار همت، به «توسعه ایرانی» گفت: چندین سال پیایی است که نرخ تورم بسیار بالایی را تجربه می کنیم و متناسب با افزایش تورم، نیاز بنگاه‌ها هم به نقدینگی افزایش می یابد. پیش از این نیز دولت هم در مهار و کنترل تورم موفقیتی به دست نیاورد ه است و این عامل به تدریج باعث شده است برای یافت وام و اعتبار افزایش دهند

بدهی شرکت‌های دولتی هم بار شد ۳۵.۵ درصدی از ۱۵۳ هزار و ۷۵۰ میلیارد تومان در خردادماه سال گذشته به ۲۰۸ هزار و ۲۶۰ میلیارد تومان افزایش یافته است. مانده اوراق خریداری شده از بانک‌ها در قالب عملیات بازار باز در پایان خرداد ماه ۲۸۵ هزار و ۳۸۰ میلیارد تومان بوده که نسبت به خرداد ماه سال گذشته ۶۵.۵ درصدافزایش ونسبت به اسفندماه ۱۴۰۳ معادل ۴۶ درصد کاهش داشته است.

البته این رشد بدهی بخش دولتی و دولت به بانک مرکزی نمی تواند بدون ارتباط با کسری بودجه شدید دولت باشد. در هفته گذشته وزیر اقتصاد اعلام کرد که کسری بودجه به ۸۰۰ همت رسیده است و در نتیجه همین کسری، سند بودجه باید برای برخی اصلاحات مجدداً به مجلس ارسال شود. در همین خصوص نیز، محسن زنگنه، عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس، به تسنیم، اظهار کرد: «کسری بودجه چهار ماهه امسال بیشتر از سال‌های

عقب‌نشینی بانک مرکزی از سیاست‌های کنترلی این استاد دانشگاه گفت: از دیگر عوامل افزایش نقدینگی کشور این است که خود دولت گرفتار کسری بودجه است و به نقدینگی نیاز دارد. ندری با تاکید بر اینکه نقدینگی به معنای وام و اعتبار است، درباره شکست سیاست کنترلی بانک مرکزی برای مهار

تغییر الگوی خرید در ایران شدت گرفته است؛

فروش اقساطی، بازار لوازم خانگی را راکد کرد

بازار لوازم خانگی ایران این روزها در رکود شدیدی به سر می برد و فروش کالاهای نو به پایین ترین خود، رسیده است. در مقابل، خانوارها به جای خرید جدید، به تعمیر وسایل قدیمی روی آورده اند و بازار خدمات تعمیرات رونق گرفته است.

به گزارش خبر آنلاین، طبق گفته فعالان بازار لوازم خانگی، کاهش توان مالی خانوارها، عامل اصلی رکود است؛ همچنین افزایش نرخ ارز، تورم و هزینه های بالای زندگی، خرید کالاهای گران قیمت را دشوار کرده و باعث افت تقاضا شده است، بنابراین فروش تولید کنندگان کاهش یافته و بسیاری از فروشگاه ها با انبارهای پر از کالاهای فروخته نشده مواجه اند. در نتیجه تعمیر لوازم خانگی به جای خرید نو به گزینه ای اصلی تبدیل شده است، از سوی دیگر، محدودیت واردات، تنوع محصولات ارکاهش داده و قیمت ها را بالا برده است. بسیاری از مناطق با کمبود کالا روبرو هستند و گزینه های محدود مصرف کنندگان، گرایش به تعمیر وسایل موجود را تشدید کرده است.

در این میان مشکل ناترازی انرژی و قطعی های مکرر برق، تولید کنندگان را محدود کرده و تعطیلی خطوط تولید، تامین مواد اولیه و کمبود نقدینگی، عرضه کالا را کاهش داده است. این مسائل خانوارها را به تعمیر وسایل قدیمی سوق داده و بازار تعمیرات رونق گرفته است. در واقع گرایش مردم به تعمیرات، یک تغییر رفتار اقتصادی مهم است. خانوادها برای مدیریت هزینه ها به دنبال راهکارهای کم هزینه هستند و تعمیر لوازم خانگی یکی از این راهکارهاست. این روند نیاز به خدمات تعمیر معتبر و قطعات یدکی استاندارد در افزایش داده و فشار بر کسب و کارهای تعمیرات را بیشتر کرده است.

گزارش

۵ سناریو پیش روی بازار ارز قرار دارد:

قیمت دلار روی لبه تیغ سیاست خارجی ایران

قرار بود بخش مهمی از محدودیت های قطعه نامه ۲۳۳۱ سازمان ملل به پایان برسد. به گزارش اقتصاد ۲۴، شاید در این شرایط، بتوان ۵ سناریو اصلی را برای قیمت دلار در هفته های آینده پیش بینی کرد؛ اولین سناریو که پایه و محتمل است اجرای کامل اسنپک در مهر ماه است. در چنین شرایطی، نفت ایران که در تابستان با حجمی بین ۱.۲ تا ۱.۵ میلیون بشکه در روز صادر می شد، همچنان راه خود را پیدا خواهد کرد، ولی با تخفیف های بیشتر و مسیرهای دشوار تر، سیاست ارزی داخلی نیز تغییر نکرده و چند نرخی بودن ارز ادامه دارد؛ هرگز مبادله نرخ نمایی به عنوان لنگر اسمی برای واردات بزرگ حفظ شده اند و بانک مرکزی علناً می گوید که قصد ندارد نرخ مرجع را افزایش دهد. در چنین فضایی، دلار آزاد خود را در بازی پر تلاطم می بیند؛ بین ۹۸ تا ۱۱۰ هزار تومان.

سناریو دوم با احتمال کم و تاثیر کوتاه مدت، تعویق شش ماهه اجرا یا ابتکار روسیه است. اکنون مسکو تلاش کرده پیش نویسی ارائه دهد که بر اساس آن، اسنپک به مدت شش ماه تعلیق شود تا فرصت دهی برای مذاکره ایجاد شود. اما از نظر حقوقی، سازوکار اسنپک به گونه ای طراحی شده که نتو هم نمی تواند مناعش شود. اگر فرض کنیم این تعویق به هر شکلی عملی شود، بازار ارز واکنش فوری خواهد داشت؛ هیجان کاهش پیدای می کند و دلار می تواند چند هزار تومان عقب نشینی کند، احتمالاً در محدوده ۹۵ تا ۱۰۰ هزار تومان. با این حال، فشارهای بنیادی اقتصاد ایران - از تورم بالا تا کسری بودجه و محدودیت های ارزی، کف دلار را بالاتر از تابستان نگه می دارند. لازم به تاکید است حتی تا تعویق شش ماهه هم خبری از بازگشت دلار به سطوح ۸۰ هزار تومانی نخواهد بود.

سناریو سوم، توافق محدود یا «هینی دیال» است؛ در این حالت ممکن است توافقی گام به گام که در آن ایران بخشی از فعالیت های هسته ای خود را محدود یا شفاف کند و در مقابل، کانال های فروش نفت

دولت گرفتار کسری بودجه است و این کسری بودجه معمولاً در اقتصادهایی شبیه اقتصاد ما، نهایتاً از طریق منابع پولی تامین می شود و چون بانک مرکزی هم مستقل نیست، طبیعتاً مقابل این فشار هانمی تواند مقاومت چندانی کند و در آخر تسلیم می شود و به همین دلیل، بدهی دولت به بانک مرکزی و بانک ها افزایش پیدای می کند و در نهایت این بدهی از طریق چاپ پول پر قدرت تامین می شود

تخریمی، فروش نفت و کسب درآمدهای نفتی بسیار دشوار شده است و دولت هم فشارهای مالیاتی را در سال های قبل به حداکثر خود رسانده است و به همین دلیل، درآمد دولت به نسبت افزایش هزینه ها، افزایش نمی یابد این استاد دانشگاه ادامه داد: با تمام این شرایط، دولت گرفتار کسری بودجه است و این کسری بودجه معمولاً در اقتصادهایی شبیه اقتصاد ما، در نهایت از طریق منابع پولی تامین می شود و چون بانک مرکزی هم مستقل نیست، طبیعتاً مقابل این فشار هانمی تواند مقاومت چندانی کند و در آخر تسلیم می شود و منابع لازم را در اختیار دولت قرار می دهد و به همین دلیل، بدهی دولت به بانک مرکزی و بانک ها افزایش می یابد. ندری درباره تاثیر افزایش بدهی های دولت به بانک مرکزی بر رشد نقدینگی، مطرح کرد: بدهی دولت از طریق چاپ پول پر قدرت تامین می شود؛ یا دولت به صورت غیر مستقیم، از بانک ها قرض می گیرد که در نتیجه این روند، بانک ها هم به بانک مرکزی فشار می آورند تمام این مشکلات به چاپ پول می انجامد و این چاپ پول به معنای رشد نقدینگی است که می تواند آثار و تبعاتی در اقتصاد داشته باشد.

جلوگیری از رکود در عین تورم: چگونگی تامین کسری بودجه دولت

این کارشناس مسائل اقتصادی درباره آثاری که رشد نقدینگی بر کشور می گذارد، بیان کرد: این رشد نقدینگی تا حدودی از عمیق تر شدن رکود اقتصادی جلوگیری می کند. ندری تصریح کرد: اگر در این شرایط بانک مرکزی سخت گیری می کرد و جلوی اعطای وام و تسهیلات را به بنگاه ها می گرفت، طبیعتاً تولید بنگاه ها با مشکل روبرو می شد و این شرایط را رکود ار عمیق تر می کرد بنابراین رشد نقدینگی می تواند تا حدودی بر تولید اثر مثبت داشته باشد. به اعتقاد او، رشد نقدینگی در عین اینکه می تواند جلوی رکود را بگیرد، در عین حال تبعات توری می خواهد داشت.

از چاپ پول گریزی نیست

این اقتصاددان اظهار کرد: مشکل کنونی مادر اقتصاد، گرفتاری های ساختاری است که خود برای خود مانع تعریف کردنیام.

ندری افزود: دولت در اقتصاد از عهده هزینه ها بر نمی آید و گرفتاری مادر این تقابل و نزاع های سیاسی، مزید بر علت شده و این عوامل هزینه های بخش عمومی را در اقتصاد به شدت بالا برده است. واقعیت اینست که اقتصاد ایران بنیه لازم را برای گرفتار شدن در این درگیری ها، ندارد و هنگامی که به لحاظ اقتصادی بنیه کافی برای پوشش هزینه ها وجود نداشته باشد، دولت نهایتاً به سراغ چاپ پول خواهد رفت.

او در آخر خاطر نشان کرد: اکنون گریزی از چاپ پول وجود ندارد و دولت مجبور است آن را بپذیرد گرچه می داند آثار و تبعات توری به دنبال خود خواهد داشت.

گرایش به تعمیر نه تنها بر رفتار مصرف کننده تاثیر گذاشته، بلکه تاثیر قابل توجهی بر بازار و اشتغال تعمیر کاران داشته است. تعداد مراکز تعمیر و فروشگاه های قطعات یدکی افزایش یافته و بسیاری از تعمیر کاران برای تامین تقاضای بالای خانوارها، شیفت های کاری خود را طولانی تر کرده اند. این موضوع به شکل غیر مستقیم اشتغال در بخش تعمیرات را افزایش داده و خانوادها را قادر ساخته در شرایط دشوار اقتصادی، از وسایل موجود استفاده بیشتری ببرند.

در کنار افزایش تعمیرات، فروش اقساطی لوازم خانگی نیز روند صعودی داشته است. کاهش توان مالی خانوارها و پایین بودن قیمت کالاهای نو باعث شده بسیاری از مصرف کنندگان به جای پرداخت نقدی، خرید اقساطی را انتخاب کنند. این موضوع برای فروشندگان راهکاری برای حفظ نقدینگی و کاهش حجم کالاهای انبار شده محسوب می شود، اما در عین حال، فشار مالی خانوارها را نیز طولانی تر کرده و تصمیم گیری درباره خرید یا تعمیر را پیچیده تر می کند.

زیرساخت های انرژی با تحریک های ثانویه سخت گیرانه تر علیه خریداران آسیایی نفت ایران، آن گاه دلار می تواند جهش های شدیدی تجربه کند؛ حتی تا مرز ۱۱۵ تا ۱۲۰ هزار تومان. سناریو پنجم و آخر، شوک کاهش سیاست گذاری داخلی است که ابزارهای مالی را به مقطعی هستند خود دولت و بانک مرکزی نیز می توانند بازار ارز را تکان دهند؛ اگر بانک مرکزی تصمیم بگیرد نرخ مرکز مبادله را بالا ببرد که فعلاً می گوید چنین قصدی ندارد، شکاف میان نرخ مرجع و بازار آزاد کمتر می شود. این می تواند فشار تقاضا را تعدیل کند، اما همین تورم وارداتی را بالا می برد. گزینه دیگر در این حالت نیز سرکوب تقاضا از طریق کنترل های اداری و محدودسازی تراکنش ها است؛ روشی که در کوتاه مدت نرخ آزاد را پایین می آورد، ولی فشار انباشته شده آن معمولاً در دوره های بعد با جهش ناگهانی تخلیه می شود. طرح اوراق ارزی با سپرده های ارزی نیز روی میز است، اما اعتماد عمومی به چنین ابزارهایی پایین است. در بهترین حالت، این اقدامات می توانند دلار را موقتاً به ۹۶ تا ۹۹ هزار تومان برسانند، ولی در نهایت بازگشت به حوالی ۱۰۰ هزار تومان محتمل تر است.

گفتنی است، همه این پیش بینی ها و سناریو ها البته که تنها با الگوی سوابق اخیر هاست، اما آنچه روشن است شاید یک معنای ساده بدبینانه ترین پیش بینی ها نیز وجود دارد و اگر هم زمان با فعال شدن اسنپک، در منطقه نیز تنش تازه ای شعله ور شود، مثلاً حمله به

خبر اقتصادی

خبر وزیر اقتصاد درباره توافقات سرمایه گذاری در اجلاس شانگهای وزیر اقتصاد اعلام کرد: در سفر رئیس جمهور و هیات همراه به چین توافقات ارزشمندی در حوزه های مختلف اقتصادی به امضا رسید که از سوی کارگروه مشترک دنبال می شود. به گزارش ایسنا، علی مدنی زاده در خصوص نتایج مذاکرات در اجلاس شانگهای گفت: قرار شد در خصوص جزئیات در حوزه های مختلف اقتصادی، تجاری و غیر اقتصادی کار کنیم. او تاکید کرد که در حوزه های سرمایه گذاری و تامین مالی نیز اتفاقات بسیار خوبی صورت گرفته است.

■ ■ ■

نایب رئیس اتاق اصناف:

در جنگ ۱۲ روزه اصناف متضرر شدند

نایب رئیس اتاق اصناف تهران با اشاره به شرایط سخت اقتصادی و رکود بازار پس از جنگ ۱۲ روزه، عنوان کرد: در سال جاری به دلیل شرایط جنگ اقتصادی و رکود حاکم،

بسیاری از مردم و فعالان صنفی متحمل ضرر و زیان شدند. به گزارش تجارت نیوز، محمدرضا فرجی تهرانی ادامه داد: در همین راستا طی هفته های آتی جلساتی با مسئولان صنوف مرتبط برگزار می کنیم تا راهکارهای عملی برای حمایت واقعی از اصناف و مردم ارائه تاجشنواره پاییز به بهترین شکل ممکن برگزار شود. اختیار وامکانات لازم برای پیگیری امور اصناف به طور کامل در دسترس است و در تلاشیم با برنامه ریزی صحیح، گام های موثری جهت بهبود شرایط برداریم. از جمله حوزه هایی که مدنظر داریم، صنوف مرتبط با کالاهای اساسی مردم است. لوازمالتحریر، آجیل و خشکبار و سایر کالاهای مصرفی نیز در این جشنواره گنجانده شده است.

■ ■ ■

رئیس سازمان غذا و دارو خبر داد: اختلال در اولویت بندی ارزی برخی کالاهای سلامت محور

رئیس سازمان غذا و دارو طی مکاتباتی رسمی با سازمان توسعه تجارت ایران، خواستار تغییر گروه کالایی اقلام سلامت محور دارای مجوز از این سازمان از گروه

۲۱ به گروه ۲۲ شد. این اقدام با هدف شفاف سازی، مدیریت منابع ارزی و تضمین دسترسی پایدار به کالاهای حیاتی در بازار صورت گرفته است. به گزارش تسنیم، در این مکاتبه آمده است: «این حال به دلیل اشتراک تعرفه ای با کالاهای مرتبط با وزارت صمت و جهاد کشاورزی سامانه جامع تجارت به صورت خودکار این ردیفهای تعرفه ای را در گروه های ۲۳ تا ۲۶ قرار می دهد. این موضوع منجر به مشکلات متعدد در اظهار گرایی و ترخیص کالاهای گزیده و تبعاتی نظیر افزایش هزینه انبارداری و اختلال در نظام تخصیص و تامین کالا را ایجاد کرده است.»

■ ■ ■

مدیر عامل سازمان اموال تملیکی: سفارت قزاقستان خودروهای وارداتی را مرجوع کند، حراج می کنیم

مدیر عامل سازمان جمع آوری و فروش اموال تملیکی با بیان اینکه سفارت قزاقستان نسبت به واردات خودرو خارج از قوانین ایران اقدام کرده که باید بازگرداند،

گفت: اگر خودروها مرجوع نشود وارد چرخه حراج و مزایده خواهند شد. به گزارش ایلنا، احسان عسکری توضیح داد: در استان مازندران ۹ دستگاه خودرو در انبارهای اموال تملیکی وجود دارد که متعلق به سفارتخانه قزاقستان است. اعلام کرده ایم که وزارتخانه از طریق وزارت امور خارجه مشکل این خودروها را حل کند و تصریح کرد: برای اموال ضبط شده شه مالک خارجی هم قوانین داخلی حاکم و اجرایی می شود و اگر هر مالک خارجی خارج از قوانین ماعمل کند، تخلف کرده است.

■ ■ ■

امکان واردات خودرو برای ایرانیان مقیم خارج بدون انتقال ارز

پیگیری ها نشان می دهد امکان واردات خودرو برای ایرانیان مقیم خارج بدون نیاز به انتقال ارز فراهم شده و هم اکنون سقف یک خودرو برای هر متقاضی لحاظ

گرفته شده است. به گزارش تسنیم، این امکان بر اساس مصوبات هیئت وزیران، از جمله تصویب نامه ۲۱ خرداد ۱۴۰۴، به هر حله اجراء آمده است. مطابق با این مقررات، ثبت سفارش خودروهای خریداری شده توسط ایرانیان مقیم خارج از کشور، صرفاً بدون نیاز به انتقال ارز انجام خواهد شد. این بدان معناست که متقاضیان می توانند از حساب های ارزی خود یا دیگران در خارج از کشور برای خرید واردات خودرو استفاده کنند و پس از هماهنگی های لازم با بانک مرکزی، مراحل واردات را طی نمایند.

■ ■ ■

یک مقام صنفی:

تولید کاشی و سرامیک با ناترازی انرژی، ۵۰ درصد کاهش یافت

رئیس انجمن صنفی تولید کنندگان کاشی و سرامیک ایران، به سلاگانه از وضعیت ناترازی انرژی، اظهار کرد: به سبب افزایش مسامعت های قطعی برق به صورت میابگن

۲ روز در هفته، واحد تولیدی تعطیل می شود. بهنام عزیززاده در گفت و گو با ایرنا، تصریح کرد: اکنون ۵۰۰ میلیون متر مربع تولید در سال داریم که با کاهش ۴۰ درصدی، نزدیک به ۲۰۰ میلیون متر اسکات کمتر تولید می شود. او با بیان این که اکنون مشکل تولید کنندگان تنها به بحث ناترازی انرژی باز نمی گردد، افزود: این کاهش تولید و سایه جنگ در کشور منجر به رکود در بازار کاشی و سرامیک شده است و خاطر کاهش ساخت و سازها در کشور، شاهد عدم عرضه و تقاضا در بازار هستیم. به گفته این فعال صنعتی، صادرات نیز ۱۵ درصد کاهش یافته است و با کاهش تولید به طور قطع بازارهای صادراتی و ارزآوری در این صنعت را نیز از دست خواهیم داد.